

Tallinna Pedagoogikaülikool
Matemaatika-loodusteaduskond
Informaatika osakond

Põhja-Eesti Pimedate Ühingu kodulehekül
proseminaritöö

Koostaja : Veronica Filatova
Juhendaja : Jaagup Kippar

Tallinn 2002

Sissejuhatus

Käesoleva proseminaritöö teemaks on Põhja-Eesti Pimedate Ühingu kodulehekül, mis asub internetis aadressil <http://www.hot.ee/ppy>

Antud koduleht on mõeldud kõigile Põhja-Eesti Pimedate Ühingu liikmetele, liikmeks astuda soovijatele, vaegnägijatele aga ka PPÜ tegevusest ja vaegnägemisega seotust huvitatud inimestele.

Idee kodulehe tegemiseks tekkis, kuna eelmine Põhja-Eesti Pimedate Ühingu koduleht oli kujunduseta, vananenud ning sellel oli vähe vajalikku/huvitavat informatsiooni.

Kursusetöö koosneb kolmest osast:

1. Põhja-Eesti Pimedate Ühingu kodulehekül;
2. Kodulehe kirjeldus ja põhjendus. Antud kirjelduse alusel on hilisematel kodulehe haldajatel kerge lisada sama kujundusega lehti ning olemasolevatel teksti muuta;
3. Kasutatud tarkvara kirjeldus. Tarkvara HTML koodi kirjutamiseks, piltide tegemiseks ja töötlemiseks.

1 Kodulehe kirjeldus

Pimedad loevad lihtsamal juhul lehte:

1. rida haaval;
2. kogu leht korraga - st. rida haaval, kuid arvuti loeb read automaatselt ette;
3. liikudes tabulatsiooniklahviga lingilt lingile.

Seepärast ongi häiriv, kui lehe algul on väga palju linke, mida inimene tegelikult ei taha kasutada. Väga vähe linke jälle teeb ebamugavaks soovitud leheni jõudmise. Oma töös proovisingi lähtuda nendest kriteeriumitest.

Pealeht algab liikuva tekstiga. Seejärel on pealkiri. Lehe lõpus on tabel linkidega. Tabelis on lingid “Kontakt”, “Tegevus”, “Töökorraldus”, “Elus abiks”, “Nägemispuudelitest ja puudest”, “PPÜ heliajakiri internetis”, “Nalju”, “Lehe sisukord”, “Linke”, “e-post ppy@hot.ee”.

Teiste lehtede üldine kujundus on järgmine: tabel linkidega - lingid samad, mis pealehel, v.a selle lehe link, kus parajasti viibitakse, on asendatud avalehe lingiga (linkide niisugune paigutus on kasulik nendele inimestele, kes soovivad terve kodulehe järjest läbi lugeda), siis tekst, tabel linkidega “Avaleht” ja “Lehe sisukord”. Viimane tabel seepärast, et siis on kasutajal mugavam - ei pea lehte uuesti algusesse tagasi kerima - leiab kergemini vajaliku informatsiooni.

Kodulehe struktuur on niisugune, et seda oleks tulevikus lihtne hooldada ning et hooldamine ei oleks väga kulukas. Hooldamisega peaks hakkama saama oskajam sekretär – nt muuta vajadusel telefoninumbrit.

Uue lehekülje tegemiseks on olemas fail naidis.htm, kus on olemas lehe taust ja tabelid linkidega, sinna on kerge lisada vajalik tekst.

1.1 Kodulehe võrdlus teiste lehtedega

Aadressil <http://www.nkl.fi/> asub Soome Pimedate Ühenduse kodulehekülg. Sellel lehel on kohati kirjas õpetused kuidas liikuda, nt. aadressil <http://www.nkl.fi/airut/index.htm> on õpetus "vajuta Back klahvi, et minna eelmisele lehele tagasi". Minu arvates mõttetu, sest neid, kes sinna lehele satuvad ja kellele sellest abi oleks, pole kuigi palju. Teistele on liigne jutt ainult segav, eriti, kui nägemisega probleeme - on raske kiiresti ebaolulist vahele jätta.

Näkövammaisten Airut

Lukuohje

Siirry etusivun (Päävalikon) linkeistä lukemaan haluamaasi osaa ja kunkin osan linkeistä lukemaan artikkelaita.

Palaa takaisin edelliselle sivulle joko selaimen Takaisin (Back)-näppäimellä tai Alt+nuoli vasemmalle -näppäinkomennolla.

Joonis 1

Aadressil <http://www.enif.ee/> asub Eesti Nägemispuuetega Inimeste Fondi kodulehekülg. Seal on antud logo kirjeldus alt sildiga (tagiga). Disainitud logo on siiski minu meelest vaatamiseks ja mistahes kirjeldus annab sellest edasi vaid väikese osa. Alt silt (tag) "logo" annaks teada, et lehel on logo olemas, see oleks lühike ja segaks vähe lugemist, kuid annaks ka vähe infot logo kohta. Pikem kirjeldus annab teada, milline logo välja näeb, kuid kui oluline see teadmine on tegelikult inimesele, on küsitav. Kui on väheoluline, siis selline kirjeldus segab. Kui on oluline, siis on kasuks. See otsus on lehe tegija otsustada - vastavalt tegija ettekujutusele lehe külastajast. Mina lisasin enda tehtud kodulehel olevatele piltidele lühikese tagi.

ENIF

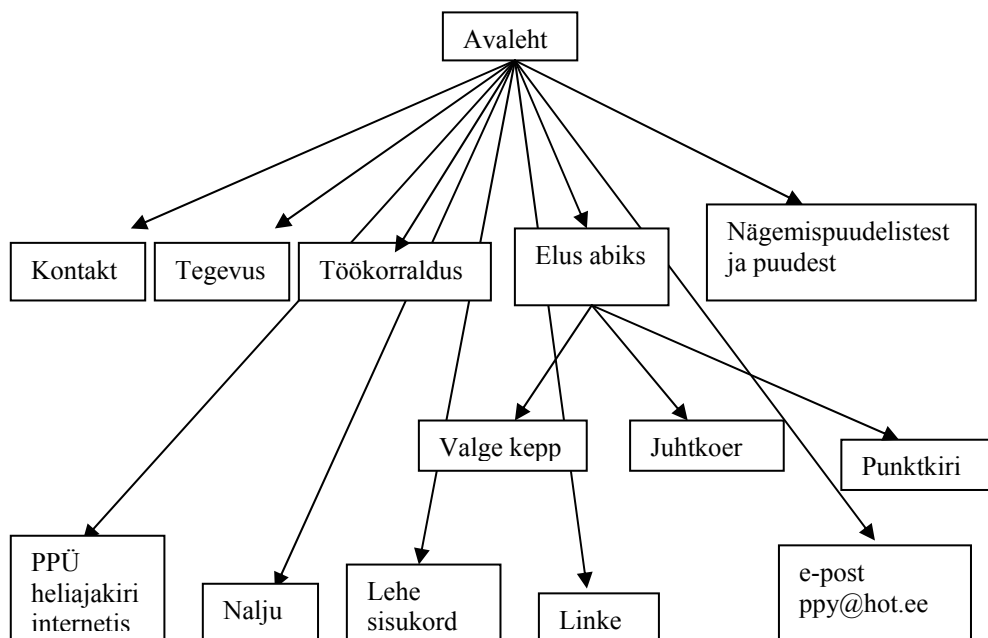
ENIFI logo. Logol on kujutatud tumedamast heledamaks muutuvat ringi, millest saavad alguse pisut paremale kaldus trükitähed E-N-I-F. Tähtede all ja samas ringi läbides on ENIF püstises kirjas lahti kirjutataud -

Joonis 2

Aadressil <http://www.tek.tartu.ee/> asub Tartu Emajõe Kooli (riigikool nägemispuuetega lastele) kodulehekülg. Seal on võimalus lugeda teksti ilma piltideta. Minu arvates on see hea nii nägemispuudega kui ka ülejäänud inimeste seisukohast, sest siis leiab kergemini vajalikku informatsiooni. Mina enda tehtud kodulehele ei lisanud piltideta lugemise võimalust, kuna minu koostatud kodulehel on vähe pilte.

Aadressil <http://www.henrichsen.org/> asub Paul Henrichseni kodulehekülg. Seal on palju linke. Saab ka edasi minna teistele lehtedele. Ma arvan, et see leht ei erine oluliselt minu tehtud lehest.

1.2 Mis lehelt kuhu pääseb?

Joonis 3

Nagu näha jooniselt 3, pääseb “Avalehelt” otse kõikidele lehtedele, välja arvatud lehe “Elus abiks”(samuti teiste lehtede) alamlehtedele. Samuti pääseb ka nt. lehelt “Tegevus” kõikidele lehtedele, välja arvatud lehe “Elus abiks” alamlehtedele. (Joonisele ma ei märkind neid linke joonisest arusaadavuse huvides).

2 Tarkvara kirjeldus

Programmide valikul lähtusin sellest, et tulevukus lehe uuendaja võiks teha uusi lehti või olemasolevaid parandada/täiendada sama tarkvaraga. Lisaks ka et ta ei peaks olema suur html spetsialist, vähemalt väiksemate muudatuste korral, mida tuleb ikka küllalt tihti ette, saaks ta uuendamisega hakkama.

Graafika programmi puhul see valik ei kehti, kuid graafika operatsioonid olid tavalised ja lihtsad, mida suudavad teha paljud programmid (nt. Microsoft Photo Editor, Corel Phot-Paint).

2.1 Tarkvara HTML koodi kirjutamiseks

Antud kodulehe tegemiseks kasutasin programmi OpenOffice HTML Editor versiooni 1.0.1.

Valisin antud programmi, kuna:

1. See on vabavara;
2. Kasutaja ei pea ise koodi kirjutama.

Enne Open Office'it katsetasin Microsoft Wordi. See programm teeb halba koodi.

Lehed tulevad väga mahukad ka siis, kui seal polegi palju teksti ega head kujundust.

Avaleht	Sisukord
---------	----------

Tabel 1

Nt tabel 1 on tehtud Word'is ning selle kood on järgmine:

```
<table border=1 cellspacing=0 cellpadding=0 style='border-collapse:collapse;
border:none;mso-border-alt:solid windowtext 1.0pt;mso-padding-alt:0cm 5.4pt 0cm 5.4pt'>
<tr>
<td width=284 valign=top style='width:213.05pt;border:solid windowtext 1.0pt;
padding:0cm 5.4pt 0cm 5.4pt'>
<p class=MsoNormal>Avaleht</p>
</td>
<td width=284 valign=top style='width:213.05pt;border:solid windowtext 1.0pt;
border-left:none;mso-border-left-alt:solid windowtext 1.0pt;padding:0cm 5.4pt 0cm 5.4pt'>
<p class=MsoNormal>Sisukord</p>
</td>
</tr>
</table>
```

Avaleht	Sisukord
---------	----------

Tabel 2

Tabel 2 on aga tehtud Open Office'is ning selle kood on:

```
<TABLE WIDTH=75% BORDER=1 CELLPADDING=4 CELLSPACING=3 STYLE="page-break-before: always">
  <COL WIDTH=128*>
  <COL WIDTH=128*>
  <THEAD>
    <TR VALIGN=TOP>
      <TD WIDTH=50%>
        <P>Avaleht</P>
      </TD>
      <TD WIDTH=50%>
        <P>Sisukord</P>
      </TD>
    </TR>
  </THEAD>
</TABLE>
```

Netscape Composer'i üks minule teada olev puudus on see, et antud programm orjenteerib oma koodi Netscape'is vaatamiseks. 99% nägemispuudelistest kasutavad aga Internet Explorerit. Põhjuseks on selle programmi parem kokkusobivus nende abiprogrammidega.

Katsetasin ka programmi Coffee Cup Free HTML 6.1. Antud programm ei lubanud sisse tuua eelnevalt valmis lehti, see raskendab muudes rakendustes valmistatud html lehtede töötlemist ja kodulehele panemist. Coffee Cup salvestab oma tööd oma enda formaati, mida oskab vaid ise html-ks konvertida. Suur puudus on ka see, et vabakasutusega programmil pole helpi.

2.2 Tarkvara piltide töötlemiseks

Piltide töötlemiseks kasutasin firma Arc Soft programmi Photo Studio 2000 versiooni 4.1.

Kasutasin antud programmi, kuna see oli kaasas scanneriga, mida ma kasutasin ning sellega sain teostada kõiki vajalikke operatsioone, nt. piltide mahu vähendamine.

Kokkuvõte

Käesoleva proseminaritöö raames koostas ja kujundas ma Põhja-Eesti Pimedate Ühingu kodulehe. Koostas antud kodulehe, kuna eelmine Põhja-Eesti Pimedate Ühingu koduleht oli kujunduseta, vananenud ning sellel oli vähe vajalikku/huivitavat informatsiooni.

Lisasin kodulehele kirjelduse ja põhjenduse. Antud kirjelduse alusel on hilisematel kodulehe haldajatel kerge lisada sama kujundusega lehti ning olemasolevatel teksti muuta. Samuti valisin ma tarkvara HTML koodi kirjutamiseks ning põhjendasin valikut. Valisin ka tarkvara piltide tegemiseks ja töötlemiseks.

Sisukord

Sissejuhatus	2
1 Kodulehe kirjeldus.....	3
1.1 Kodulehe võrdlus teiste lehtedega	4
1.2 Mis lehelt kuhu pääseb?	6
2 Tarkvara kirjeldus.....	8
2.1 Tarkvara HTML koodi kirjutamiseks.....	8
2.2 Tarkvara piltide töötlemiseks	9
Kokkuvõte	10
Sisukord.....	11